Ügyszám: 477/P/2007-2.

Csaba Lajos

részére

Miniszterelnöki Hivatal

Kormányszóvivői Iroda

Budapest

Tisztelt Uram!

[…] újságíró panasszal fordult hozzám amiatt, mert a Kormányszóvivői Iroda nem adott választ arra a kérdésére, hogy a miniszterelnöki kabinet új munkatársai mennyi juttatást fognak kapni. Az adatkérés megtagadásának indokaként az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvényt (a továbbiakban: Eitv.) jelölték meg, mely szerint a közfeladatot ellátó szerv vezetőinek és az egyes szervezeti egységek vezetőinek nevét, beosztását kell közzétenni. Véleményük szerint a MEH munkatársainak illetményére vonatkozó adat személyes adatnak minősül, ezért az nem hozható nyilvánosságra.

Az ügyben kialakított álláspontomról az alábbiakban tájékoztatom:

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. §-a 1. pontjának megfelelően a köztisztviselők illetményadatai, juttatásai az egyes személyek vonatkozásában személyes adatoknak minősülnek. Személyes adat akkor hozható nyilvánosságra, ha az érintett ehhez hozzájárul vagy törvény így rendelkezik [Avtv. 3. § (1), (4) bekezdés]. Nyilvánosságra hozatalnak minősül, ha az adat bárki számára hozzáférhető (Avtv. 2. § 11. pont). A hozzáférhetővé tétel módja az adat jogi minőségét nem befolyásolja: egy adat a jogszabályi rendelkezések alapján vagy nyilvános vagy nem nyilvánosnak tekintendő. (Nyilvánosnak minősülhet egy közérdekű adat és egy személyes adat is, és fordítva: védett, nem nyilvános adat adott esetben a közérdekű adat vagy a személyes adat.) Ha jogszabály nyilvánossá tesz egy adatot, adatkört, akkor azt adatigénylés esetén rendelkezésre kell bocsátani, ezen túl pedig jogszabály kifejezett közzétételi kötelezettséget is előírhat. Az Avtv. 19. §-ának (4) bekezdése kimondja, hogy – ha törvény kivételt nem tesz - a közfeladatot ellátó szervek feladat- és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adata közérdekből nyilvános. E rendelkezés kétség kívül vonatkozik a MEH köztisztviselőire is, tehát az ezen adatkörbe eső információkat bárki megismerheti az Avtv. 20. §-a szerinti eljárási rendben. Az Eitv. 6. §-a a szerv vezetői nevének, beosztásának, elérhetőségének közzétételét rendeli el, ez azonban nem változtat azon, hogy az Avtv. alapján a többi nyilvános adatról is tájékoztatást kell adni erre irányuló igény esetén. Mindkettő, az Eitv. és az Avtv. hivatkozott szabálya is hatályos, alkalmazandó, tartalmi ellentét nem áll fenn közöttük. Az Eitv. nem rendelkezik másként a közérdekből nyilvános adatok körét illetően, mint az Avtv., hanem ezen nyilvános adatok meghatározott részére vonatkozóan egy többletkötelezettséget ír elő, vagyis az adatok elektronikus közzétételételét is kötelezővé teszi.

Tehát az Avtv. és az Eitv. együttes értelmezése, alkalmazása nem vet fel jogi problémát. Amennyiben azonban a kérdést általánosságban vizsgáljuk, akkor elmondható, hogy a köztisztviselők munkaviszonyával, feladatkörével összefüggő adatainak nyilvánossága jelenleg meglehetősen ellentmondásos. Az Avtv. 2005. június 1-jétől hatályos módosítása deklarálta a feladatkörrel összefüggő adatok nyilvánosságát. Az új 19. § (4) bekezdés kimondta azt is, hogy ezen adatok megismerésére e törvénynek a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. A törvényhez fűzött indokolás a következőket tartalmazza: *„Az Avtv. jelenleg dogmatikailag pontatlanul és részben ellentmondásosan szabályozza az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy hatáskörében eljáró személy e feladatkörével összefüggő személyes adatainak jogi megítélését, amikor egyrészt úgy rendelkezik, hogy az a közérdekű adat megismerését nem korlátozza, ugyanakkor csak a név, a beosztás vagy besorolás és a munkakör esetében minősíti*

azokat kifejezetten közérdekből nyilvános adattá. A törvény az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adatát, továbbá valamennyi más - tehát akár nem jogszabályban meghatározott - közfeladatot ellátó személy e feladatkörével összefüggő személyes adatát is közérdekből nyilvános adatnak minősíti, és megismerésükre a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó szabályokat rendeli alkalmazni."

Adatvédelmi biztosként már a jogalkotási eljárás során több ízben figyelmeztettem a jogalkotót arra, hogy ez a fontos módosítás nem érheti el célját, ha nem vizsgálják felül a közszféra foglalkoztatottjainak jogviszonyáról szóló törvényeket. Amíg ugyanis e törvények az érintett személyi körre kiterjedő alapnyilvántartások adatainak megismerhetőségét igen szűk körre korlátozzák, az Avtv. új szabályának alkalmazása bizonytalan lesz.

Ezen ellentmondások részbeni megoldását kívánta szolgálni a 2006. évi LXXII. törvény, mely 2006. június 10-ével a hatályon kívül helyezte a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. tv. (a továbbiakban: Ktv.) 61. § (2) bekezdését (*„A közszolgálati alapnyilvántartás adatai közül a közigazgatási szerv megnevezése, a köztisztviselő neve, továbbá a besorolására vonatkozó adat nyilvános, ezeket az adatokat a köztisztviselő előzetes tudta és beleegyezése nélkül nyilvánosságra lehet hozni.*"), valamint a 64. § (4) bekezdését (*„A 61. § (2) bekezdésében szereplő nyilvános adatokon túl a köztisztviselő nyilvántartott adatairól tájékoztatás nem adható; személyi anyagát a (3) bekezdésben foglalt eset kivételével kiadni nem lehet.").*

Véleményem szerint e módosításokkal a kérdés nem oldódott meg. Ezért levélben kerestem meg az igazságügyi és rendészeti minisztert, akinek álláspontja viszont az volt, hogy a Ktv. és az Avtv. jelenleg hatályos szövegének együttes értelmezése nem okozhat gondot a jogalkalmazók számára, mert az Avtv. 19. § (4) bekezdésének megfelelően közérdekből nyilvános adatnak minősül a köztisztviselők minden olyan személyes adata, amely feladatkörükkel kapcsolatos és amelyet a közszolgálati alapnyilvántartás tartalmaz.

Mivel a miniszter álláspontjával nem teljesen értettem egyet, 2006 októberében ajánlást adtam ki, melyben felkértem a Miniszterelnöki Hivatalt vezető minisztert, hogy az érintett tárcákkal együttműködve kezdeményezze a jogszabályok között összhang megteremtését: a közfeladatot ellátó személyek (köztük a köztisztviselők) jogállását szabályozó törvények korrekcióját. Az ajánlás szövege a honlapunkon olvasható: http://abiweb.obh.hu/abi/. A miniszter válaszában vitatta az álláspontomat, ezért az ügyben mindenképpen további szakmai egyeztetést tartok indokoltnak. Ezt jeleztem is a kancelláriaminiszter úrnak, a szakmai megbeszélésre a közeli napokban kerül sor.

Nyilvánvaló, hogy az Avtv. 19. § (4) bekezdésének megalkotásakor a jogalkotó szándéka az volt, hogy a közszféra működésének átláthatóságát azáltal is biztosítsa, hogy a közfeladatot ellátó személyek tevékenységét megismerhetővé teszi. A Ktv. idézett módosítása pedig az ennek akadályában álló jogszabályi korlátok lebontását célozta. Noha elégtelennek tartom e korrekciót, a jogalkotó szándékával egyetértek, és elő kívánom segíteni az egységes jogértelmezést és jogalkalmazási gyakorlatot e tárgyban.

Az Avtv. 24-26. §-ában foglalt feladatkörömnél fogva felkérem, hogy a fentiek ismeretében vizsgálja felül álláspontját, tekintse át a vonatkozó gyakorlatukat, teljesítse az adatkérést és minderről tájékoztasson.

Budapest, 2007. március 20.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila